

104 . Medgidia | Județ: Constanța | Punct: Așezarea medievală de la Medgidia, str. Griviței, nr. 4 | Anul: 2019

Anul: 2019

Cod RAN: 60856.02

Perioade: Evul Mediu

Epoci: Epoca medievală timpurie

Tipuri sit: locuire civilă

Categorii sit: Domestic

Autori: Constantin Șova, Cristina Talmațchi

Instituții: Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța_, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța_

Raport

Terenul pe care a fost realizată cercetarea se află la sud de valul de piatră, relativ aproape de o zonă cu patrimoniu arheologic reperat, reprezentând descoperiri din secolele X-XI. În aria municipiului Medgidia nu este cunoscută locația exactă a castrului valului de piatră. Se presupune că acesta se află în partea estică a orașului, la cariera fabricii de ciment. Totuși, mai multe descoperiri, relativ din centrul orașului, făcute în ultimele decenii, documentează existența unei așezări medievale timpurii. Acestea se află pe străzile Republicii, Nicolae Bălcescu, Dumbrava Roșie, Poporului și Decebal. Nu excludem posibilitatea ca așezarea să se fi constituit în preajma castrului XV Schuchhardt al valului de piatră. De menționat că la nord de punctul cercetat, pe str. Poporului nr. 48, a fost identificat în anii 1997-1999 un segment al valului de piatră (1). Totodată, constatăm că terenul supus investiției se află în aria castrului 25 Schuchhardt al valului mare de pământ (conform hărților militare din prima jumătate a secolului al XX-lea).

Cercetarea a avut drept scop descărcarea de sarcină arheologică a perimetrului supus investiției.

Săpătura arheologică a debutat cu efectuarea unei secțiuni stratigrafice în partea de nord - nord-vest a terenului studiat, de 3 x 9 m. Ulterior au fost făcute: caseta în perimetrul viitoarei anexei (de 3 x 3,5 m), o secțiune (de 11 x 4,5 m) paralelă cu cea de control, respectiv o casetă pe latura de sud a S2 (de 3 x 4 m), pentru decopertarea unui complex.

Sucesiunea stratigrafică generală a perimetrului cercetat este următoarea: nivel cu pământ brun, lemn ars, olane fragmentare, piatră și resturi diverse – umplutură modernă rămasă după prăbușirea vechiului imobil de pe teren, cu o grosime variind între 0,40 și 0,50 m; urmează un strat de umplutură, brun-negricios, cu piatră sporadică și fragmente de cărămidă de proastă calitate, gros de circa 0,35 m; apoi, la - 0,80 m de actualul nivel de călcare se află un nivel brun compact, cu rare oase și obiecte ceramice fragmentare, de perioadă otomană, nivel a cărui grosime variază între 0,30-0,40 m; acesta era urmat de un nivel brun-gălbui, compact, cu rare fragmente ceramice medieval-timpurii, gros de maxim 0,40 m; apoi pământ galben viu (loess). În zona beciului vechii clădiri toate aceste straturi au fost distruse, fiind gasite doar gunoaie moderne aruncate în ultimii ani.

S-a săpat pe un teren care a suferit diverse intruziuni antropice de-a lungul timpului. Astfel, în perimetrul cercetat, a existat o construcție anterioară care a avut spre partea vestică un beci de circa 4 x 3 m. Acesta era adâncit până în loess și avea pereții din piatră neregulată prinsă cu mortar galben, sfărâmicios. Groapa beciului era acum umplută cu gunoi menajer modern (bucăți de fier, haine, sticle etc.) și resturi de la vechea construcție. De altfel, pe întreaga suprafață cercetată a fost constatat un strat provenind de la nivelarea terenului după strângerea resturilor vechiului imobil, locuit abuziv de familii de romi în ultimele decenii. Aceste resturi formau un strat cu o grosime de 0,40 – 0,50 m. În S2, spre sud, au fost surprinse parțial fundațiile vechiului imobil.

În urma cercetării au fost identificate două complexe medieval-timpurii, reprezentând locuințe adâncite

(bordeie), și două gropi menajere cu material de perioadă otomană.

Cpl. 1 – Bordei. S-a conturat la – 1,18 m prin observarea în profilul de sud al S2 a marginii vetrei cuptorului. Pentru cercetarea acestuia a fost realizată o casetă de 3 x 4 m, dar a fost surprins parțial, pe suprafața de 3,20 x 3,30 m. Bordeiful avea cuptor săpat în peretele nordic, a cărui vatră se mai păstra pe 1,10 x 1,32 m, fiind distrusă spre gură. Podeaua bordeiului era din lutuilă galben-brun și avea grosimea de 1,5 – 2 cm. Starea de conservare a bordeiului era precară. Din inventarul acestuia amintim numeroase fragmente ceramice medieval-timpurii, arse reducător și în atmosferă oxidantă, și material osteologic.

Cpl. 2 – Bordei. S-a conturat la – 1,70 m și are podeaua, din lutuială, la -1,85 m. A fost surprins parțial, mare parte intrând sub profilul de sud, sub temelia din piatră a vechiului imobil. Suprafața cercetată este de 3,40 x 0,83 m, incluzând o parte din vatra cuptorului, de 1,30 x 0,70 m. Cuptorul a fost săpat în latura de vest a bordeiului. În fața cuptorului erau câteva pietre mai mari, probabil cu rol de protecție. Din inventarul bordeiului amintim fragmente ceramice medieval-timpurii și material osteologic.

Cpl. 3 – Groapă menajeră din caseta 1. S-a conturat la – 0,65 m și are fundul la – 1,80 m. Deschiderea maximă surprinsă a acesteia era de 2,55 x 1,37 m, prezentând formă neregulată. În umplutura gropii se găsea un numeros material osteologic, piatră, cărămidă fragmentară, țigle sparte și sporadice fragmente ceramice, care proveneau de la vase cu smalt verde. Un fragment provine de la gura unui urciur.

Cpl. 4 – Groapă menajeră din S2. S-a conturat la – 0,60 m și are fundul la – 1,67 m. Deschiderea maximă surprinsă a acesteia era de 1,60 x 1,70 m, prezentând formă relativ ovală. În umplutura gropii se găsea material osteologic, fragmente de cărămidă și sporadice fragmente ceramice, care proveneau de la vase cu smalt verde închis, precum și un vas fragmentar cu smalt, de formă sferoidală. Acesta a avut o toartă și tub de scurgere a lichidului.

Din totalul descoperirilor, destul de reduse, materialul ceramic este cel mai numeros. În cadrul celui medieval-timpuriu, predomină ceramica modelată din pastă comună, la roata cu învârtire lentă, arsă oxidant și decorată prin tehnica inciziei (cu linii orizontale, peste care în zona umărului au fost trasate benzi de linii în val sau fascicule de linii oblice, de diferite mărimi). Câteva fragmente prezintă creștături dispuse sub formă de șir deasupra liniilor orizontale. Puținele fragmente confecționate din pastă fină, arse în atmosferă reducătoare, au décor lustruit (linii verticale sau lustruire mecanică). Ceramica din caolin a fost confecționată la roata cu învârtire lentă, era arsă oxidant și a fost decorată prin tehnica inciziei. Materialului ceramic I se adaugă, din complexe și din strat, cel faunistic. În timpul cercetării, nu a fost descoperită nici o piesă monetară.

Din cele două gropi menajere și din strat au fost recoltate câteva fragmente ceramice de perioadă otomană și modernă, printre care și o pipă.

Cercetarea preventivă efectuată în Medgidia, pe str. Griviței, nr. 4, a confirmat existența așezării medievale timpurii în acest perimetru. Realitățile oferite de săpăturile arheologice efectuate în ultimele decenii, pe străzile Republicii, Nicolae Bălcescu, Dumbrava Roșie, Poporului și Decebal, ne determină să presupunem că ele fac parte din aceeași așezare, constituită probabil în jurul castrului XV Schuchhardt al valului de piatră.

Caracteristicile complexelor și cele ale ceramicii din perimetrul cercetat relevă o locuire specifică secolului al X-lea.

Materialul rezultat a fost depozitat la MINA Constanța.

Note

- (1) Papuc, Gheorghe, în *Cronica Cercetărilor Arheologice din România. Campania 1999*, CIMEC - Institutul de Memorie Culturală, București, 2000, 58, <http://cronica.cimec.ro/detaliu.asp?k=911>.

Informații suplimentare online

[Raportul 6356 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
